

Kryteria wymagań edukacyjnych KWE z historii dla klasy pierwszej i drugiej

(nowa podstawa programowa)

Ocena celująca

Uczeń:

- opanował kompetencje we wszystkich poziomach przedstawionych poniżej,
- zna i wykorzystuje różne sposoby przechowywania danych,
- rozwija własne zainteresowania historyczne,
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych,
- współpracuje z nauczycielem w przygotowaniu zajęć, wykorzystując twórcze myślenie i umiejętność rozwiązywania problemów,
- interesuje się najnowszymi osiągnięciami nauk historycznych.

Ocena bardzo dobra

1. Uczeń posiada kompetencje określone na ocenę dopuszczającą, dostateczną i dobrą a ponadto w zakresie umiejętności:

- wie, gdzie szukać informacji,
- ustala następstwa w czasie faktów i wydarzeń historycznych,
- samodzielnie pracuje z mapą,
- selekcyjnie wydarzenia,
- ujmuje w treści historyczne związki przyczynowo-skutkowe,
- interpretuje dane przedstawione na wykresie lub diagramie,
- potrafi zorganizować pracę w grupie,
- samodzielnie wyciąga wnioski z porównania informacji dotyczących wydarzeń i postaci historycznych,
- samodzielnie formułuje problemy i pytania.

2. Uczeń posiada kompetencje określone na ocenę dopuszczającą, dostateczną i dobrą a ponadto w zakresie wiedzy:

- zna zależność polityczną między I wojną światową o odzyskaniem przez Polskę niepodległości,
- zna dokładnie okoliczności 11 listopada 1918 roku oraz postaci historyczne i ich funkcje związane z tym wydarzeniem,
- zna sytuację polityczną i gospodarczą Polski lat 20. XX wieku,
- analizuje i porównuje ustrój Polski według konstytucji marcowej i kwietniowej,
- porównuje sytuację w państwach sąsiednich (Niemcy, ZSRR) oraz późniejsze uwarunkowania dotyczące wybuchu II wojny światowej,
- analizuje okoliczności i istotę okupacji bolszewickiej i faszystowskiej,

- rozumie i interpretuje podstawowe kierunki zmian politycznych i gospodarczych po II wojnie światowej aż do lat 90. XX wieku,
- klasyfikuje systemy ustrojowe państw w Europie,
- ocenia polski system sojuszy zagranicznych,
- dostrzega wpływ ideologii totalitarnych na kryzys tradycyjnych wartości,
- systematyzuje dane na temat form oporu polskiego społeczeństwa w czasie wojny i później,
- ocenia i porównuje politykę dwóch wrogich ideologii politycznych rywalizujących o władzę w powojennej Polsce,
- interpretuje zmiany polityczne na mapie świata po II wojnie,
- rozumie skutki stalinizacji w Europie Środkowo-Wschodniej,
- analizuje i wyjaśnia procesy integracyjne w Europie Zachodniej: Rada Europy, Unia Europejska,
- określa konsekwencje stanu wojennego i jego następstwa po 1989 roku,
- potrafi ocenić dokonania III Rzeczypospolitej w tworzeniu suwerennej polityki zagranicznej i jej miejsce w procesach integracyjnych,
- posługuje się wszystkimi pojęciami występującymi w programie III klasy.

Ocena dobra

1. Uczeń posiada kompetencje określone na ocenę dopuszczającą i dostateczną a ponadto w zakresie umiejętności:
 - odszukuje na mapie miejscowości związane z wydarzeniami historycznymi,
 - klasyfikuje źródła historyczne,
 - wyciąga wnioski z informacji dotyczących wydarzeń i postaci,
 - ocenia według własnych kryteriów sytuacje historyczne,
 - aktywnie pracuje w grupie,
 - dostrzega związki przyczynowo-skutkowe,
 - formułuje problemy i pytania.

2. Uczeń posiada kompetencje określone na ocenę dopuszczającą i dostateczną a ponadto w zakresie wiedzy:
 - zna skutki I wojny światowej,
 - wymienia działania Polaków, które doprowadziły do ukształtowania granic Polski po I wojnie światowej,
 - zna postanowienia konferencji paryskiej i jej skutki,
 - charakteryzuje sytuację polityczną i gospodarczą Polski w latach 1919–1939,
 - zna przyczyny, przebieg i skutki II wojny światowej na frontach Europy i świata,
 - charakteryzuje polityczne systemy demokratyczne i niedemokratyczne funkcjonujące w XX wieku,
 - interpretuje sytuację polityczną i gospodarczą Polski po II wojnie światowej,

- opisuje działalność światowych i europejskich organizacji o charakterze politycznym, militarnym i gospodarczym,
- charakteryzuje systemy polityczne w Europie po II wojnie światowej,
- interpretuje okoliczności zmian w Polsce w latach 90.,
- posługuje się pojęciami: nacjonalizm, liberalizm, konserwatyzm, industrializacja.

Ocena dostateczna

1. W zakresie umiejętności uczeń:

- podejmuje samodzielne próby wykonywania poleceń,
- odczytuje informacje z mapy,
- wyszukuje wiadomości z podanych źródeł,
- nazywa problemy i stawia do nich pytania,
- podejmuje działania w grupie,
- jest aktywny na lekcjach, ale sporadycznie.

2. W zakresie wiedzy uczeń:

- charakteryzuje okoliczności odzyskania niepodległości przez Polskę,
- zna postanowienia konferencji paryskiej w sprawie polskiej,
- wymienia twórców niepodległości Polski,
- zna okoliczności kształtowania granic Polski,
- charakteryzuje ustrój Polski w latach 1918–1939,
- opisuje sytuację w Niemczech i ZSRR,
- charakteryzuje sytuację Polski w przededniu II wojny światowej,
- opisuje przebieg głównych działań wojennych na ziemiach polskich,
- zna metody okupacji,
- opisuje przyczyny i skutki Powstania Warszawskiego,
- przedstawia podstawowe zagadnienia problemu niemieckiego po II wojnie światowej,
- opisuje zmiany społeczne, polityczne i ekonomiczne w Polsce w latach 80. i 90.,
- posługuje się pojęciami: demokracja, konstytucja, sanacja, dywersja, sabotaż, Holocaust, plan „Burza”, stalinizm, „Solidarność”,
- wskazuje na postęp naukowo-techniczny w XX wieku.

Ocena dopuszczająca

1. W zakresie umiejętności uczeń:

- lokuje daty na osi czasu,
- przy pomocy nauczyciela wskazuje na mapie miejscowości historyczne,
- szereguje wydarzenia w ciągu historycznym,
- rozróżnia podstawowe źródła informacji historycznej,
- rozumie i rozwiązuje proste polecenia.

2. W zakresie wiedzy uczeń:

- wie, co wydarzyło się 11 listopada 1918 roku,
- wymienia wybitnych Polaków, którzy zasłużyli się w odzyskaniu niepodległości,
- zna główne przyczyny wybuchu II wojny światowej,
- rozumie zbrodniczość działań nazistów,
- zna metody prześladowania Polaków przez okupantów oraz sposoby obrony przed nimi,
- zna najważniejsze zmiany, które zaszły w Polsce po II wojnie światowej,
- wymienia najważniejsze kryzysy polityczne w Polsce po II wojnie światowej,
- zna okoliczności zmiany systemu politycznego i gospodarczego w latach 1989–1992,
- zna pojęcia: faszyzm, nazizm, stalinizm, okupacja, AK, ONZ, NATO, Unia Europejska, „zimna wojna”.

Ocena niedostateczna

Uczeń:

- ma bardzo duże braki w wiedzy, nie rozumie prostych poleceń, nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi odtworzyć fragmentarycznej wiedzy,
- wykazuje się brakiem systematyczności,
- nie odrabia prac domowych,
- lekceważy polecenia nauczyciela,
- nie podejmuje prób wykonywania najprostszych poleceń,
- jest bierny na lekcjach,
- przeszkadza w prowadzeniu zajęć,
- nie opanował minimum przewidzianego programem dla klasy I na poziomie podstawowym (IV etap edukacyjny).

Proponowane formy i metody oceny osiągnięć ucznia

Pamiętając o klasyfikacyjnej, diagnostycznej, wspierającej i motywacyjnej funkcji oceny, nauczyciel powinien opracować swój sposób oceniania tak, by był on spójny ze standardami wymagań oraz z określonym przez radę pedagogiczną wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Sprawiedliwe i skuteczne ocenianie wymaga zapoznania uczniów z kryteriami oceniania i promowania do następnej klasy. Uczniowie powinni więc znać i rozumieć specyfikę stawianych im wymagań, wiążących się nie tylko z oceną wiedzy, lecz także – a właściwie przede wszystkim – z oceną umiejętności i postaw.

Nauczyciel na tym etapie kształcenia powinien mieć świadomość, że duża część uczniów może być niezainteresowana przedmiotem, dlatego też zarówno nauczanie,

jak i ocenianie powinno być dostosowane do nowej sytuacji, powinno raczej zachęcać do aktywności własnej, niż być środkiem represyjnym..

Propozycje elementów ocenianych na lekcjach historii

- aktywność na zajęciach dydaktycznych (praca z podręcznikiem, z mapą, z tekstem źródłowym, udział w dyskusjach, w realizacji projektów, zaangażowanie w pracę grupy),
- kartkówki z 2–3 ostatnich lekcji (zapowiadane lub nie),
- ocena prac domowych (ćwiczenia w zeszycie ćwiczeń, krótkie prace problemowe),
- testy sprawdzające znajomość treści programowych z działu (zawsze poprzedzone powtórzeniem i utrwaleniem wiadomości),
- duże prace pisemne problemowe z wykorzystaniem różnych źródeł informacji,
- udział w konkursach historycznych poszerzających wiedzę i umiejętności ucznia,
- referaty będące ilustracją, komentarzem lub własną oceną omawianego na zajęciach wydarzenia, zjawiska, postaci,
- własne inicjatywy zgłaszane i podejmowane przez ucznia,
- uczestnictwo i pomoc przy organizacji imprez okolicznościowych, ważnych rocznic państwowych i szkolnych.

Ocenianie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

W odniesieniu do uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi wymagania co do formy mogą obejmować m.in.:

- omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności,
- pozostawienie więcej czasu na jego utrwalenie,
- podawanie poleceń w prostszej formie, unikanie trudnych lub abstrakcyjnych pojęć,
- częste odwoływanie się do konkretnego przykładu,
- unikanie pytań problemowych i przekrojowych,
- wolniejsze tempo pracy,
- szerokie stosowanie zasady pogładowości,
- w miarę możliwości indywidualne instruowanie uczniów,
- zadawanie do domu tyle, ile uczeń jest w stanie wykonać samodzielnie.

Jeśli dostosowujemy wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb ucznia pod względem formy (tam, gdzie to wystarcza) lub formy i treści (tam, gdzie jest to konieczne), to oceniać należy tak, jak uczeń zasłużył, według kryteriów ogólnych,

uwzględniając jednak również wkład pracy ucznia. W stosunku do młodzieży o obniżonych możliwościach intelektualnych zalecenie o dostosowania wymagań daje nauczycielowi jeszcze jedną możliwość. Jeśli na koniec semestru grozi uczniowi ocena niedostateczna, a inne względy przemawiają za promowaniem, zalecenie o obniżeniu wymagań pozwala na postawienie oceny dopuszczającej. Zalecenia tego jednak nie należy traktować jako równorzędnego z nakazem promowania. O tym decyduje bowiem rada pedagogiczna po uwzględnieniu różnych czynników.

Propozycja sposobu oceniania uczniów z dysleksją rozwojową:

- prace pisemne należy oceniać przede wszystkim na podstawie treści,
- nie należy podkreślać błędów ortograficznych innym kolorem, ale poprawiać tak, by wyraz był czytelny,
- nie oceniać graficznej strony pracy,
- wystawiając ocenę klasyfikacyjną, uwzględniać należy przede wszystkim wypowiedzi ustne, a przy pracach pisemnych kłaść nacisk na ich wartość merytoryczną,
- chwalić i nagradzać ucznia nie tyle za efekty, ile za wkład pracy.

Kryteria wymagań edukacyjnych KWE z historii dla klasy trzeciej

(stara podstawa programowa)

- a) Ocena celująca – uczeń posiada wiedzę historyczną wykraczającą w wyraźny sposób poza podstawy programowe; jego zasób wiedzy i umiejętności świadczy o wyraźnych i sprecyzowanych uzdolnieniach humanistycznych; czynnie uczestniczy w lekcjach; prezentuje dociekliwość podczas rozwiązywania problemów historycznych; wykorzystuje wiedzę z pokrewnych przedmiotów; starannie wykonuje zadania; uczestniczy i osiąga sukcesy w szkolnych i pozaszkolnych konkursach i olimpiadach. Uczeń zna i wykorzystuje różne sposoby przechowywania danych, rozwija własne zainteresowania historyczne, osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, współpracuje z nauczycielem w przygotowaniu zajęć, wykorzystując twórcze myślenie i umiejętność rozwiązywania problemów, interesuje się najnowszymi osiągnięciami nauk historycznych.
- b) Ocena bardzo dobra – uczeń w pełni przyswoił wiadomości objęte podstawą programową; wykazuje zainteresowanie przedmiotem; uczestniczy w szkolnych i pozaszkolnych konkursach i olimpiadach; wykorzystuje różne źródła wiedzy; potrafi skorelować ją z wiedzą z pokrewnych przedmiotów; aktywnie uczestniczy w lekcjach; starannie wykonuje dodatkowe zadania wykraczające poza podstawowe

wymagania programowe. Uczeń wie, gdzie szukać informacji, ustala następstwa w czasie faktów i wydarzeń historycznych, samodzielnie pracuje z mapą, selekcjonuje wydarzenia, ujmuje w treści historyczne związki przyczynowo-skutkowe, interpretuje dane przedstawione na wykresie lub diagramie, potrafi zorganizować pracę w grupie, samodzielnie wyciąga wnioski z porównania informacji dotyczących wydarzeń i postaci historycznych, samodzielnie formułuje problemy i pytania.

c) Ocena dobra – uczeń ma w zakresie wiedzy niewielkie braki; poprawnie rozwiązuje zadania o pewnym stopniu trudności i wymagające opanowania umiejętności przewidzianych programem; wykazuje aktywność na lekcjach. Uczeń posiada kompetencje określone na ocenę dopuszczającą i dostateczną, a ponadto w zakresie umiejętności: odszukuje na mapie miejscowości związane z wydarzeniami historycznymi, klasyfikuje źródła historyczne, wyciąga wnioski z informacji dotyczących wydarzeń i postaci, ocenia według własnych kryteriów sytuacje historyczne, aktywnie pracuje w grupie, dostrzega związki przyczynowo-skutkowe, formułuje problemy i pytania.

d) Ocena dostateczna – uczeń wykazuje średnie opanowanie materiału przewidzianego programem; wiedza jest wyrywkowa i fragmentaryczna; nie łączy wydarzeń historycznych w logiczne ciągi; poprawnie wykonuje zadania przy pomocy nauczyciela; aktywność na lekcji jest sporadyczna. Uczeń podejmuje samodzielne próby wykonywania poleceń, odczytuje informacje z mapy, wyszukuje wiadomości z podanych źródeł, nazywa problemy i stawia do nich pytania, podejmuje działania w grupie, jest aktywny na lekcjach, ale sporadycznie.

e) Ocena dopuszczająca – uczeń wykazuje spore luki w wiadomościach objętych programem, przy czym mógłby je uzupełnić przy znacznej pomocy nauczyciela; jest bierny na lekcji, ale jest w stanie przy pomocy nauczyciela wykonać proste zadania, wymagające zastosowania podstawowych umiejętności. Uczeń lokuje daty na osi czasu, przy pomocy nauczyciela wskazuje na mapie miejscowości historyczne, szereguje wydarzenia w ciągu historycznym, rozróżnia podstawowe źródła informacji historycznej, rozumie i rozwiązuje proste polecenia.

f) Ocena niedostateczna – luki w wiadomościach posiadanych przez ucznia są trudne do uzupełnienia; notorycznie nie przygotowuje się do lekcji; nie rozumie i nie potrafi wykonać prostych zadań nawet przy pomocy nauczyciela; odznacza się brakiem systematyczności i chęci do nauki oraz biernością na lekcji. Uczeń ma bardzo duże braki w wiedzy, nie rozumie prostych poleceń, nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi odtworzyć fragmentarycznej wiedzy, nie odrabia prac domowych, lekceważy polecenia nauczyciela, nie podejmuje prób wykonywania najprostszycch poleceń, przeszkadza w prowadzeniu zajęć, nie opanował minimum przewidzianego programem dla danej klasy.